

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 22, 1980

NR. 170

LKB KRONIKA NR. 41

TARYBINĖJE MOKYKLOJE

Prienai. 1979 m. Prienų I-je vid. mokykloje auklėtoja Ambraziūnaitė keletą kartų vertė VIII c. kl. mok. Dalytę Bruzgaite stoti į komjaunimą. Mokinukė drąsiai pasipriešino: "Nenoriu ir nesto- siu!" Spalio 13 d. mokykloje tē- vų susirinkime auklėtoja pradė- jo taryti Dalytės motinai, kodėl mergaitė nestojanti į komjauni- mą Nors jos dukterė labai gerai be- simokanti, tačiau jei nebus kom- jaunuolė, teksią parašyti charak- teristiką, kad politiška nesubren- dusi ir ji neįstojanti į jokią aukštąją mokyklą.

Motina auklėtojai Ambraziū- naitė užtikrina: "Man tik svar- bu, kad dukterė gerai mokytųsi, o komjaunimas — paskutinėje vie- toje".

Sekantį dieną auklėtoja suti- kusi D. Bruzgaite liepė stoti į komjaunimą, nes esą jau motina leidusi.

Tarybiniai pedagogai ramiau- sia sąžine naudojami apgaule, kad tik jų klase būtų 100 proc. kom- jaunuoliška.

1979 m. spalio 18 d. Prienų I- sios vid. mokyklos mokyto. Vaik- šnoriene kamantinę Vc klases mokinę Jolantą Urbaitę, kodėl ji einanti į bažnyčią, kas ją ragi- na, ką kunigai kalba per pamoks- lus ir t. t. Be to, mokytoja grie- čiausiai draudė mokinėi eiti į bažnyčią.

Prienų II-sios vid. mokyklos mokyto. Stankevičienė spalio 31 d. pasikvietė VIII kl. auklėtinę Al- dutę Černevičiūtę ir išėjo, — įėjus mokinė ir toliau eisianti į bažnyčią, ją perduosianti moky- tojų tarybai. Mergaitė grąsinimo nepabūgo. Lapkričio 13 d. per ge- ografijos pamoką mokytoja Sta- kevičienė visai klasei ėmė kalbė- ti: "Viena klasės mergaitė eina į bažnyčią ir gieda bažnytiniam chore. Ji mane apskundė kunigui, o tas per pamokslą mane apsmei- žė... Aš niekada nesakiau, kad negalima eiti į bažnyčią. Jei esi tokia nesąmoninga — eik, o ma- nės nekabink. Kaip tu dabar per išpažintį pasisakysi mane ap- šmeižusi?"

Mokiniai tebesi mokyt. Stake- vičienės "sąžiningumu": spalio 31 d. Aldutę gąsdino, o dabar vi- sos klasės akivaizdoje išdrįsta iš- sigrįsti savo žodžius.

1978 m. Prienų II-os vid. m- los VIIa kl. išvedė patenkinamą elgesio pažymį už tai, kad gegu- žės 7 d., sekmadienį, neatėjo į mokyklą, o buvo bažnyčioje (sekmadienis buvo padaryta mokslo diena).

(Bus daugiau)

Popiežiaus susitikimas su brazilų jaunimu

"Klasų kova veda į žmogaus pavergimą"

(Tęsinys)

Popiežius prisipažino, kad ir jis jaunystėje buvo persiėmęs tokiomis idėjomis ir tokiais įsitikinimais. Išgyvenęs karo žiaurumus ir kitus skaudžius bandymus, jis suprato, kad tik Kristuje galima atrasti tikrąjį šių sunkių sociali- nių problemų sprendimą. Asme- ninė patirtis jį įtikino, kad socia- linis teisingumas tik tada yra tikras, kai jis remiasi asmens, individo teisėmis. Po ilgų studi- jų ir svarstymų Jonas Paulius II dar jaunystėje įsitikino, kad tos asmens teisės gali būti pripažin- tos tik tada, kai yra pripažinta mas transcendentinė žmogaus di- mensija; tik tada, kai yra pripa- žinama, kad žmogus yra sukurtas pagal Dievo paveikslą ir pa- našumą, kad jis yra pašauktas būti Dievo vaiku ir kitų žmonių broliu. Pameigti šią transcenden- tinę žmogaus dimensiją — pa- brėžė Šv. Tėvas — pameigti šią transcendentinę dimensiją rei- škia žmogų paversti dominuojan- čios grupės įrankiu, reiškia žmo- gaus likimą atiduoti į kitų žmo- nių rankas, paverčiant jį kitų ego- izmo ir ambicijų auka arba vi- sagalės totalitarinės valstybės vergu, pačią valstybę iškeliant į aukščiausių vertybių rangą...

Isitikinau, — tęsė Jonas Paulius II, — įsitikinau, kad krikščionis jaunulis liaujasi buvęs jaunu ir iš karto praranda savo krikščio- niškumą, kai jis leidžiasi suve- džiojamas tų ideologijų, kurios skelbia neapykantą ir prievartą. Nes juk negalima sukurti teisin- gą bendruomenę ant neteisingu- mų. Negalima sukurti bendruo- menę, kuri būtų verta vadintis žmogiška, negerbant žmogaus laisvės; arba dar blogiau — tą laisvę pamiriant po kojomis, pa- neigiant individui pačias pag- rindines laisves.

Turėjau progos įsitikinti — tę- sė Šv. Tėvas, — kad kiekvienas

jaunuolis staiga pasensta, kai jis pradeda remtis labai patogiu dės- niu, pagal kurį "tikslas pateisin- priemonės", kai jis pradeda tiki- ti, kad vienintelis kelias į geres- nę bendruomenę yra kova ir ne- apykanta tarp atskirų socialinių grupių; kai jis pradeda tikėti į beklasę bendruomenės utopiją, nepastebėdamas, kad toje taria- mai beklasėje bendruomenėje la- bai greitai išauga naujos klasės. Aš įsitikinau — kalbėjo jauni- mui Jonas Paulius II — kad tik- tai meilė gali suartinti, gali su- kurti vienybę įvairume. Kristaus paskelbtas naujasis meilės įsaky- mas "Mylėkite vienas kitą, kaip aš esu įs mylėjęs" — tada man pa- sirodė kaip vienintelis kelias į tik- rąją revoliuciją — į revoliuciją, kuri neišduoda žmogaus. Tikrai meilė yra tikrai kūrybinė gali.

Nesileiskite paverčiami įran- kiais — įspėjo popiežius jauni- mą. — Gerai įsisąmoninkite į tai, ko norite ir ką darote. Kritiškai įvertinkite įvairias ideologijas, ypač materialistinę ideologiją, nepasiduokite jos vilionėms. Žino- kite, kad — kaip sako II Vatika- no susirinkimas — socialinė sant- vanka turi nuolat vystytis, dary- ti pažangą, turi būti vis iš nau- jo grindžiama tiesa, ugdoma tei- singumu, gaivinama meile; joje visi žmonės turi konkrečiai nau- dotis visuotinė gerove ir laisve (Ibd 26).

Kai kurios spaudos agentūros savo pranešimuose apie popie- žiaus lankymąsi Sao Paulo mieste pažymi, kad milijoninės minios tarpe vadinausose Marso lau- kuose, kur Jonas Paulius II auko- jo šv. Mišias, aiškiai išsiskyrė dvi maldininkų grupės. Tai lie- tuviai ir latviai. Kaip vakar mi- nėjome, Sao Paulo mieste yra di- džiausia Brazilijos lietuvių bend- ruomenė: apie 15 ar 20 tūkstan- čių. Čia veikia dvi lietuviškos pa- rapijos, lietuviškos organizacijos ir lietuviškos mokyklos, yra lei-

Iš respublikonų konvencijos Detroit. Nuotraukoje, dešinėje lietuvių delegatas iš Michigano — Saulius Anušis. Vi- duryje Michigano gubernatoriaus William G. Milliken. Kairėje neatpažintas delegatas, George Bush rėmėjas. Nuotr. Jono Urbano

OLIMPINĖS ŽAIDYNĖS

Afganistano sportininkai planuoja pabėgti

Moskva. — Užsienio korespon- dentai rašo, kad olimpinuose žaidimuose Maskvoje svečiai da- lyvauja apie 1,000 amerikiečių. Daugelis jų sako, kad jie nebū- ty atvykę, tačiau buvo iš anks- to sumokėję pinigus ir nenorėjo juos prarasti. Vienas amerikietis atsivėžė Amerikos vėliavą, kurią per atidarymą buvo iškėlęs tri- būnoje. Atidarymo parade kai kurios Vakarų šalys, kurių vy- riausybės pasisakė už žaidynių boikotą, nežygiavo paskui savo valstybinę vėliavą, bet nešė Tarpautinio olimpinio komiteo vėliavą. Tokių komandų buvo 16. Daugelio valstybių koman- dose neįmatė atskirų sporto fe- deracijų, kaip Britanijos raitelių ir jachtų sportininkų. Australijos moterų tinklinio komandos ir pan.

Olimpiada vyksta pilnu tem- pu. Iš komunistinių šalių suva- žiavo daug turistų, tačiau Mask- va neteko apie 100,000 turtingų turistų iš JAV, Kanados, Vaka- rų Europos, Japonijos, Australi- jos ir kitų kraštų. Nuostolis mil- lionų vertinamas apie 250 mil. dol.

Kada Maskvos televizija skiria žaidynėms apie 11 val. per die- ną. Rytų Vokietijos TV stotys transliuoja po 12 val. per dieną. Amerikos didžiiosios stotys šias žaidynes boikotuoja. NBC buvo planavusi turėti 152 valandas iš Maskvos, kurioje turėjo atvykti 650 personalo: sporto komenta- torių, techniku. Dabar NBC tu- ri Maskvoje apie 50 žmonių. Pa- našiai ir ABC, CBS kanalai, at- siuntę į Maskvą ne sporto sky- riaus štabus, bet tik žinių depar- tamento personalą. Japonija nu- kirto planuotas televizijoje 206 valandas iki 40. Vakarų Vokietija iš 180 valandų, transliuos tik apie 10. Net ir tos šalys kaip Prancūzija ir Britanija, kurių ko- mandos žaidynėse dalyvauja, ta-

bai apkarpė transliacijų laiką. Boikotas įvyko dėl sovietų in- vazijos Afganistane. Kaip jau ankščiau pranešta, Afganistano kelios komandos pabėgo pakelui į Maskvą. Čia paaiškėjo, kad kai kurie afganai sportininkai nori pabėgti iš savo delegacijos. Pir- ma apie šį planą sužinojo CBS žinių tarnyba, tačiau ji nieko neskelbė, nenorėdama pakenkti afganams. Britanijos žinių orga- nizacija apie šį faktą paskelbė ir bijoma, kad dabar afganai bus daug būdriau saugomi. Afgano sportininkų tarpe daugiausia boksistai ir sunkumų kilnoto- jai.

Dalyvių tarpe pasipiktinimą sukėlė Palestinos Laisvinimo Org- zacijos vado Yassiro Arafato ve- džiojimas po Olimpinių kaimėli. Vakarų svečiai prisimena Muen- cheno žaidynes, kurias sukūrė palestiniečių teroristų puolimas, kuriame žuvo 11 Izraelio sporti- ninkų ir 5 palestiniečiai. Arafata- mas Maskvos televizijoje kalbėjo apie „gėdingą, nepavykusį boi- kotą“.

Olimpiada vyksta toliau, daug medalių laimi komunistinių val- stybių sportininkai, sumušami kai kurie pasaulio rekordai, ta- čiau dalyviai jaučia, kad šios žai- dynės nėra tokios, kokios galėjo būti, jei sovietai nebūtų puolę Afganistano. Simboliška, kad pir- mą aukso medalį sovietai laimė- jo už šaudymą į taikinį.

Tailandija atmetė pasienio zoną

Bangkokas. — Tailandija at- metė Kambodijos Heng Samrin vyriausybės pasiūlymą įsteigti pasienyje demilitarizuotą zoną. Tailandija iš viso nepripažįsta Vietnamo užpuoliku Kambodijo- je pastatytos vyriausybės, o pa- laiką ryšius su Kinijos remiamu Pol Poto režimu. Pasienyje įvyk- ta susirėmimų tarp Kambodijos pabėgėlių, Pol Poto partizanų ir kambodiečių, kuriuos remia Viet- namo kariuomenė.

Indijoje, po sezoninio lie- taus, potvyniuose žuvo 280 žmo- nių. Potvyniai palietė sritis, ku- rios ilgai kentėjo nuo sausros.

Turkijos teroristai, priklaus- q komunistinei grupei, nušovė buvusį Turkijos premjerą Nihat Erim. Žuvo ir jį lydėjęs sargyb- nis, tačiau žmona liko nesužeis- ta.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Netoli Kabulo, Afganistane įvyko mūšis, kuriame žuvo 26 sovietų kareiviai ir 13 afganų laisvės kovotojų.

— Iš Šiaurės Korėjos į Kiniją atvykęs New Yorko kongresma- nas Stephen Solarz pareiškė, kad S. Korėja siekia kultūrinių ir mokslinių ryšių su JAV, nors dip- lomatinių santykių greit ir ne- laukia. S. Korėja norėtų išvysty- ti su Pietine Korėja tokius ryšius, kurie įgyvendinti tarp abiejų Vo- kietijų.

— Lenkijoje, Liublino mieste, užbaigtas keturias dienas trukęs streikas. Transporto darbininkai laimėjo algų pakėlimus tarp 13 ir 20 dl.

— Saudi Arabijos užsienio rei- kalų ministras princas Saudas pareiškė, jog su Sovietų Sąjunga dar negalima užmegzti diploma- tinų ryšių, kol ji laikys Afganis- tane savo karines jėgas.

— Kansas City sekmadienį nuo karščių mirė 23 žmonės. Iš viso dėl neįprastų karščių Ameriko- je mirė 1,103 asmenys, daugiausia vyresnio amžiaus.

— Tass agentūra paskelbė, kad centrinėje Azijoje įvyko ne- stiprus žemės drebėjimas, nuos- tolių nepadaręs.

— Izraelis ir Egiptas atidare prekybos laivų ryšius. Iš Haifos uosto į Aleksandriją atplaukė pre- kinis laivas "Jasmine". Abiejų valstybių laivai plauks du kart per mėnesį.

— Libano prezidentas pasky- rė naują premjerą Takieddine Sohl, 71 metų amžiaus. Jis kar- tą jau buvo premjeru prieš civili- nį Libano karą.

— Bolivijos karo mokyklos ka- riūnų grupė užpuolė ir sužėdė amerikietį, biznio bendrovės at- stovą Thomas Watson, kuris ne- pritarė kariniam Bolivijos per- versmui.

— Belgijos gydytojų grupė paskelbė, kad kalirus Baudou- nas paguldytas ligoninėn su šir- dies ritmo sutrikimais.

— Britanijos premjerė That- cher lankėsi Valijoje, kur viet- niai surengė piktas demonstraci- jas, nes vyriausybė paskelbė ke- lių anglų kasyklų ir plieno įmonių uždarymą.

— Izraelio kariuomenės teis- mas pripažino kaltais du karei- vius, kurie vogė iš karinio san- dėlio amuniciją, sprogmunis, pla- nuodami sprogdinti arabų na- mus ir šventyklas.

Prasidėjo jaunų vyrų registravimas

Daug grupių agituoja nesiregistruoti

Washingtonas. — Vakar visos JAV pašto įstaigos pradėjo jau- nų vyrų, 19 ir 20 metų amžiaus, registravimą. Jie būtų pašaukti į karinę tarnybą, jei kongresas nu- tartų, kad valstybės saugumas to- reikalauja. Jau penkeri metai, kai jauni vyrai nebuvo regist- ruojami. Vyriausybė tvirtina, kad ji neplanuoja atgaivinti pri- valomos karinės tarnybos.

Sis jaunųjų registravimas su- kėlė legalinį ginčą. Vienam jau- nam vyrui iškilus bylą, Phi- ladelphijos trijų teisėjų federali- nis teismas nusprendė, kad reika- lavimas registruotis yra nelega- lus, nes jis išskiria jaunas moter- tis. Tuomet teisingumo departa- mentas kreipėsi į Aukščiausiąjį Teismą. Atostogaujantis teismo narys William Brennan sustabdė Philadelphia's teismo sprendimą ir leido pradėti registravimą, ku- ris tęsis dvi savaites. Pilnas Aukš- čiausias Teismas turės padaryti šio klausimu sprendimą.

Ivairios karo priešininkų orga- nizacijos, „balandžių“ grupės agituoja jaunus amerikiečius ne- klausyti vyriausybės ir nesiregis- tuoti. Jiems moraliai padeda ir iškilęs legalumo klausimas. Vy- riausybei jis labai svarbus, nes paliečia jos legalų autoritetą.

Libija grasina neparduoti naftos

Tripolis. — Libijos diktatoriaus pulk. Kadafi pagraisino nutrauk- ti Amerikai naftos pardavimą, nes Amerika per daug remianti Izraelį. Jis grasina, paskalbei- me su V. Vokietijos žurnalu „Der Spiegel“ nacionalizuoti V. Vokietijos, Britanijos ir Italijos turtus Libijoje, nes tos valstybės neatlygino Libijos teritorijoje II- jo Pasaulinio karo metu padary- tus nuostolius. Kadafi prikašio- jo, kad Libijoje vyko sunkūs mū- šiai tarp Vokietijos, Italijos dali- nių ir sąjungininkų, tačiau Libijos nuostolių niekas ne nebendė at- lyginti, kada Vokietija Izraeliui sumokėjo ir tebemoka dideles su- mas.

Irane teisiami samokso dalyviai

Teheranas. — Iranas po ilges- nių svarstymų pagaliau išsirikio parlamento pirmininką Ali Ak- bar Rafsanjani, Islamo respubli- kos partijos veikėją. Kaip jau pranešta, Teherane buvo suša- dytas aviacijos generolas Ahmed Mohagheghi, trys kapitonai ir vi- nas lėktuvų technikas. Laukiama daugiau teismų ir šaudymų, nes ajatola Khomeinis pritarė mirties bausmės samokso dalyviams.

Paryžiuje suimti dar du asme- nys, viso kalinami penki, kurie bandė nužudyti buvusį Irano premjerą Bachtiarą. Prancūzija pareiškė Iranui griežtą protestą, „Islamo šaulių“ organizacija pa- skelbė organizavusi atentatą prieš Bachtiarą, kuris anksčiau ar vėliau būsiąs nužudytas.

Prezidentas Bani Sadras parei- škė, kad 1953 m. armija, veikda- ma su Amerikos CIA, pašalino iš valdžios Irano premjerą Mossade- ką. Panaši padėtis esanti ir dabar: kariuomenės išdavikai ir CIA vėl norintys sugrąžinti šachą.

Irano revoliucijos sluoksniai kalba, kad Iranas todėl ir laiko amerikiečius įkaitus, kad Ameri- ka nepadėtų nuversti Irano va- džią.

šaukti civilius į gynybos jėgas, kai valstybei kyla pavojus. Kol nebus išspręstas legalumo kla- simas, vyriausybė bus sunkumų bausti tuos, kurie nesiregistruoja arba tuos, kurie agituoja neklau- syti vyriausybės. Įstatymas numa- to jaunuoliams, kurie nesiregis- ruos, iki penkerių metų kalėjimo arba 10,000 dol. baudas.

Vakar registruotis turėjo tie jauni vyrai, kurie gimė 1960 m. Ateinančią savaitę bus registruo- jami 1961 m. gimusieji. Nuo sau- sio mėn. registruosis gimę 1962 m. Po to visi amerikiečiai, sulau- kę 18 metų, turės užsiregistruoti.

Castro pagyrė paramą Nikaragvai

Managua. — Nikaragvos san- dinistų revoliucijos metinėse il- gą kalbą pasakė tos revoliucijos rėmėjas, Kubos diktatorius Fidel Castro. Jis pagyrė dabartinę JAV vyriausybės politiką, nes ji sutiko duoti Nikaragvai ekonominę pa- ramą.

Washingtonas paskelbė, kad dar šio mėnesio pabaigoje į Ni- karagvą išvyksta 29 amerikie- čiai, Taikos korpuso nariai. Nors Castro Nikaragvą apie 40 minu- čių kalbėjosi su William Bowd- ler, valstybės sekretoriaus asis- tentu ir su Lawrence Pezzullo, JAV ambasadorium, Amerikos de- legacija, vadovaujama ambasa- doriaus Jungtinės Tautos, bu- vo priversta išeiti iš šalies, kai Nikaragvos sandinistai ėmė gie- doti savo himną. Jame viena ei- lutė vadina amerikiečius „žmo- nių priešais“. Tie „priešai“ jau davė Nikaragvai 70 mil. dol. pa- ramos ir paskyrė ateinančioms metams dar 105 mil.

Kabulė įvyko valdžios valymas

New Delhi. — Žiniomis iš Ka- bulo, Afganistano prezidentas Karmalas atliko valymą vald- džios viršūnės ir pats pasiėmė daugiau pareigų. Įdomu, kad va- lymas įvyko po jo numatytos ke- lionės į Maskvą. Karmalas, ma- tyti, planavo pasirodyti Maskvos olimpiadoje, tačiau jis staiga grį- žo iš aerodromo ir savo rūmus ir paskelbė pakeitimus. Kabulo ra- dijas paskelbė, kad vyriausybės pervedymas įvykdytas Afganista- no partijos politbiuro, ministerių kabinetui pritariant.

Maskva ištrėmė tris moteris

Viena. — Sekmadienį sovietai ištrėmė tris moteris, kurios leido ir platino slapta moterų teisių žurnalą „Moterys ir Rusija“. I Austriją atvyko: Tatjana Mam- nova, Tatjana Goričeva ir Na- talija Nalachoskaja. Jos kaltina- mos agitacija prieš sovietinę sis- temą. Ju leidžiamas žurnalas ko- vojo ne tik už moterų teises, bet pasisakydavo ir prieš sovietų val- džios priepauidą, terorą. Žurna- las buvo pasmerkęs invaziją Af- ganistane.

KALENDORIUS

Liepos 22 d.: Platonas, Marija Magd., Jovartas, Aukšė.
Liepos 23 d.: Apolinaras, Bri- gita, Tarvilas, Gelminė.

ORAS

Saulėta, vėsiu, temperatūra dieną 85 l., naktį 65 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KIETŲ VIDURIŲ REIKALAI

Vidurius užkietina dažniau pats žmogus, negu kas kitas ar kokia liga.

Julian Ruffin, M. D.

Apie 45-ki milijonai šio krašto žmonių šiais metais kreipsis pas gydytojus, nusiskųdami vidurių negerumais. Ta 45 milijonų armija sudaro šeštąją dalį visų šio krašto žmonių, atsilankančių pas bendros praktikos gydytoją. Didelė dalis tokios armijos žmonių skųsis kietais viduriais — konstipacija (angliškai constipation). Gydytojai gerai žino, kad dažniausiai pats žmogus sukelia vidurių, o ne kuri nors kita priežastis suteikia jam tą negėrovę. Už tai visi gilinkimės į kietų vidurių priežastis ir stenkimės visas tas priežastis nuo greičiau ir kuo pilniau pašalinti. Ypač senesnieji žmonės — pensininkai apsilieidžia vidurių tvarkyme. Jie dažniausiai skundžiasi kietais viduriais ir dėl to apturimomis negerovėmis.

Kietus vidurius pats žmogus prisiskaukia

Kietie viduriai yra priešingumas laisviems viduriams. Viduriam sukelėjus sumenksta žarnų judesiai ir žarnų sienelės nesutiraukia kaip reikiant. Kiekvienas pacientas savitai supranta vidurių užkietėjimą. Viduriai užkietėja svarbiausiai dėl dviejų priežasčių: dėl paties žmogaus ketveriopai sukelto vidurių sukelijimo ir dėl penkeriopo virškinimo organų sunegalavimo.

Stai tie keturi svarbiausi žmogaus apsilieidimai prisaukia kietus vidurius. 1. Neganėtinai atidėjimas — darbštumas, nesimankštinimas kaip reikiant; 2. Nesveiki valgyimo įpročiai; 3. Nepakankamas naudingų skysčių vartojimas; 4. Nereikalingų — nenaudingų vaistų vartojimas.

Matom, kad tas keturias priežastis kietų vidurių atsiradimui kiekvienas žmogus galėtų pašalinti ir normalius vidurius turėti, jei jis sveiką protą ir normalius jausmus — asmenybę turėtų. Tada žmogus pajęgtų gyventi taip sveikai, kaip jam Tvėrėjas leido gyventi ir su sava sveikata tvarkytis.

Penkeriopo vidurių ligos sukelia konstipaciją

Viduriai žmogui gali sukietėti visai nepriklausomai nuo jo tvarkymosi. Yra penkios vidurių ligos, kurios sukelia konstipaciją net geriausiai savo vidurius besitvarkančiam žmogui. Tos penkios ligos yra šios: 1. įsijautrinimas žarnų (viritable colon); 2. kasos veiklos susilpimas (pancreatic insufficiency); 3. Vėžys storioje žarnoje (cancer of the large bowel); 4. Žaizdotasis žarnų uždegimas (ulcerative colitis); 5. sukietytosiomis išmatomis žarnų užkimšimas (fecal impac-

tion). Dar minėtinos psichinės ligos, ypač depresija — jos dažnai eina kartu su vidurių užkietėjimu. Kartais žarnų judesių sutrikimas su spazmais žarnų sienelių sukelia pakaitomis turimus žarnų palaidumus su konstipacija.

Ką pacientas supranta apie kietus vidurius?

Gydytojas pasisodina pacientą ir paklauso, kuo jis laiko vidurių kietumą? Tai labai svarbu žinoti. Mat, vienam pacientui kietie viduriai reiškia kietas išmatas, kurias beveik neįmanoma pašalinti. Kitas žmogus laiko vidurių užkietėjimu, kai jis neturi taip dažnų vidurių, kokius jis yra įpratęs turėti. Todėl visada gydytojas klausia pacientą: ar pats laiko vidurių užkietėjimą, kai turi kietas išmatas, ar tada pačiam atrodo, kad kietie viduriai ta da, jai nežinau tuštinties? Tos žinios gydytojui nurodo, kas dedasi viduriuose. Mat, kaip sakytą, konstipacija gaunasi dėl užsisėdėjimo, menko valgyimo, mažai skysčių vartojimo ir kai kurių vaistų naudojimo.

Gydytojas turi sužinoti, kokius vidurius turi konstipacija besiskundžiantis pacientas. Pacientas turės kietus vidurius, turi pasekti savo išmatas — kaip jos atrodo kai išėina laukan — ir apie tai pranešti gydytojui. Sužinotina, ar mėšlas išėina labai siaura dėrele, ar jis turi išpaudimus, ar kitaip atrodo mėšlas, kaip iki šiol kad atrodydavo? Sužinotina, ar sukietytumas vidurių neseniai atsirado? Kartais staigus vidurių pasikeitimas — jų sukietytumas nurodo ne į netvarkingą mitybą, bet kad ten žarnų viduje kas nors auga.

Išmatos plonos dėl vėžio pasirodo tik vėlyboje vėžio stadijoje. Daugiausia jos plonos esti dėl išėinamosios žarnos vartų (sfinkterio) standumo — jo tonus.

Dvi psichinės ligos sukelia konstipaciją

Dvi dažnos psichinės ligos sukelia konstipaciją. Viena jų yra nesulaikomo apsidėimo neurozė (obsessive compulsive neurosis). Tada pacientas tik ir galvoja apie vidurius. Kita dar svarbesnė psichinė liga sukelianti konstipaciją yra psichinis nusiminimas (psychotic depressive reaction). Jam būdinga ne tik vidurių kietumas, bet kartu su tokiais viduriais tie pacientai negaluoja nemiga ir ankstybu rytais pabudimu, nevalga, svorio metimu, dienos metu nuotaikos nepastovumu ir sumenkusia koncentracija bei dėmesiu. Tokie pacientai atrodo nusiminę. Jų galvojimas būna sumenkęs ir jis sukausi vis apie nemalonius dalykus.

Toki, besiskųdami viduriais, galvoja, kad yra skubus reikalas tvarkytis, nes "kažkas manye tikrai pūva". Tokie jaučiasi beviltiškai ir niekas jiems padėti negali. Bus tikrai psichopatu — šizofrenikų, kurie įsigalvos visokių ligų ir reikalaus neatidėliotino jų tvarkymo.

Kietie viduriai pablogina išėinamosios žarnos negerumus

Tas ligonis, kuris turi išėinamosios žarnos įbrėžimą (fissure), ar kuris turi iškrantinčius skausmingus hemorojus — sulauko vidurių tuštintiną. Viduriai kiek sukietyja — pasunkina konstipaciją ir tuštintantis įbrėžia išėinamosios angos sritį.

Per daug pieno vartojantieji irgi apturi kietus kaip uola vidurius. Sakysim, jaunas žmogus apturi skrandyje žaidimą — jis ima vartoti daug pieno. Už poros savaitių toks apturi išėinamosios žarnos angos įbrėžimą — fissurą dėl kietų vidurių. Todėl gausiai pieno gaminius vartojantieji turi rūpintis, kad jų viduriai nesukietėtų. Tokie turi gausiau skysčių vartoti bei daugiau aliejų maiste turėti. Čia prisiminti visi tie, kurie vartoja vaistus prieš skrandžio rūgštis (antacids). Vieni tokių vaistų kietina vidurius, kiti — juos liuosuoja. Už tai bus tokių pacientų, kurie imdami antacids sakys, kad jie viduriuoja keturis ar šešis kartus per dieną, bet nesakys gydytojui, kad jie vartoja prieš rūgštis vaistus, kurie vidurius liuosuoja. Kitokie prieš rūgštis vaistai veikia priešingai — jie kietina vidurius. Šią faktą reikia turėti galvoje ir reikia gerai suirinti medicinišką istoriją. Mat, pacientas gali tik skystis, o apie emimą prieš rūgštis vaistus visai nulyti.

Kova prieš konstipaciją

Šio krašto žmonės, ypač jaunieji ir pensininkai, neįsivaizduoja, kad jie blogai maitinasi ir dėl to apturi nenormalius vidurius. Jie mano, kad tai, kas yra — yra gerai. Tikrumoje taip nėra, nes ligą nėra geras dalykas. Kai kurie net gydytojai čia apsirinka: jie mano, kad apsisaugojimas nuo ligos yra išvengimas jos pirmosios stadijos. Pirmiausia, reikia tvarkytis su mityba. Reikia kelti kūno atsparumą visokioms ligoms tinkamu maistu. Valgykite tiek kartų, kiek kuris norime, tik ne mažiau, kaip tris kartus per dieną. Gerai kramtykite — su savomis seilėmis kiekvieną kąsni suvilgykite — tik nurykite taip apvilgtą kąsni — užgerti galima sveiku skysčiu.

Keiskime savo valgyimo įpročius geresniais: pradėkite maitintis mišriu — kitaip sakant, balansuotu maistu. Kiekvieną dieną (ne būtinai kiekvieną valgytum) turime suvalgyti sekančią septyniariopą maisto davinį. Norėdami būti sveiki ir sveikėti vidurius turėti, turime septyniariopą maistą per dieną naudoti. 1. Žalių lapų ir geltonos daržovės. 2. Citrininiai vaisiai ir pamedorai bei jų sūnės; 3. Bulvės, ryžiai ir vaisiai; 4. Pienas ir jo gaminiai; 5. Mėsa, paukštiena, žuvis ir baltymai kiaušinių; 6. Duona stambiai maltų miltų ir javainiai; 7. Alyva. Valgykite taip, kaip mūsų tėvai — protėviai maitinosi: daugiau sriubų ir stambiai maltų grūdų duonos valgykite. Venkite visokio dažyto, pakeisto maisto naudoti. Tai begalviam prekybininkui sugalvoti tie maisto patiekalai yra. Priverskite save keisti sveikesnę savo mitybą. Tik tada galėsime tikėtis geresnės sveikatos.

Išvada. Statykime savo sveikatą nuo pamatų: pradėkite sveikiau maitintis per mišraus maisto naudojimą. Susitvarkykime dantis, idant galėtume su žieve obuoli valgyti. Netingėkime paruošti maistą — tai geros sveikatos laidas yra tas sveiko maisto paruošimas ir tokiu maistu maitinimasis. Susimalkime, jei kitaip nepajėgiame maitintis.

Pasikaityti. Richardson-Merrell, Inc. Constipation/Ges.

Iš Orange, Mass., svečiai Lietuvio sodyboje, Chicagoje. Iš k.: Kazys Kaminskas, Ona Stembokas, Stefanija Kaminskas ir Julius Stembokas.

Nuotr. M. Nagis

ŠEIMOS UŽDAVINIAI SAVO KULTURAI

Didelio džiaugsmo ir dvasinio pakilimo nuotaikoje vyko popiežiaus Jono Pauliaus II-jo apaštalinė kelionė Afrikos kraštuose. Šventasis Tėvas lankėsi Kenijos sostinėje Nairobi, kur vietos gyventojai jį sutiko su tokiu pat neapsakomu entuziazmu, kaip ir ankščiau aplankyti dviejų Afrikos kraštų — Zairo ir Kongo — žmonės. Apie milijoną žmonių buvo susirinkę milžiniškame Uhuru, tai yra Laisvės parke, Nairobi, kur Jonas Paulius II-sis drauge su kardinolais ir visais Kenijos vyskupais aukėjo iškilmingą šventas Mišias. Milijoninė įvairiaspalvė afrikičių tikinčiųjų minia, mojuojanti Kenijos ir Vatikano vėliavėlėmis sudarė nepaprasto grožio vaizdą. Prie Mišias įvairių Kenijos genčių atstovai įteikė popiežiui simbolines dovanas, jų tarpe ilgą apsiaustą, skydą ir lazda — valdovo galios simbolius. Kai popiežius, sveikindamas minia, pareiškė, jog sekančio vizito proga jis kreipsis į Kenijos gyventojus swahili kalba, žmonių tarpe kilo nesibaigiantys plovimai.

Mišių metu tartame žodyje Jorkikščioniškosios veiklos gaires Jonas Paulius II-sis nurodė esmines kultūriniam, politiniam ir šeimyniniam gyvenimui. Pats Kristus, pažymėjo popiežius, yra patikėjęs Bažnyčiai misiją ugdyti pasaulyje tikrąją meilę ir liudyti žmonijai tiesą, kovoti prieš melą, neteisęs ir nuodėmės vergiją. Jonas Paulius II-sis ragino afrikičius tikinčiuosius visada likti ištikimais Dievo žodžiui, pilnai atveriant savo širdis gaivinamajam ir stiprinamajam Kristaus mokslui. Kristaus karalystė, tiesa, nėra iš šio pasaulio, pažymėjo popiežius, bet kiekvienas krikščionis yra

paties Dievo pašauktas rūpintis žemiškaisiais reikalais, siekiant sukurti Kristaus mokslu pagrįstą geresnį pasaulį.

Kalbėdamas apie krikščionių uždavinius kultūros srityje, Jonas Paulius II-sis pažymėjo, kad krikščionis turi kurti ir ugdyti tikrąją kultūrą, kuri stiprintų kiekvienam žmogui dvasines vertybes. Nuo amžių dvasinės vertybės sudarė kiekvienos tautos kultūros esmę. Perteikdamas jas naujosiomis kartoms krikščionis tuo būdu padės savo tautai ir žmonėms pasiekti tikrąją laimę ir įveikti dabartinio mato sunkumus.

Politinėje srityje krikščionis kovoja už tai, kad kiekvienam krašto piliečiui būtų užtikrinta galimybė pilnoje laisvėje atsakingai dalyvauti valstybės reikalų tvarkyme ir visuomeninėje veikloje. Krikščionis kovoja už tai, kad valstybė būtų sąžiningai tvarkoma, kad žmogus nebūtų išnaudojamas, kad valstybė būtų pagrįsta teisingais įstatymais, gerbiančiais žmogaus vertę ir jo orumą.

Šventasis Tėvas kreipėsi į visus vedusiuosius ir į šeimas. Šeima atspindi tautos jėgą ir gyvastumą, pažymėjo popiežius. Šeimos yra patikėta pasaulio ateitis. Todėl krikščioniškoji šeima turi nepašalinomą vaidmenį šiuolaikiniame pasaulyje. Krikščioniškoje šeimoje puoselėjama tarpusavio meilė turi plisti į aplinką ir nuagelti dabartiniam pasaulyje pasireiškiančią neapykantą. Krikščioniškoji šeima gyvai liudija žmogaus gyvybės vertę nuo pat jos prasidėjimo. Krikščioniškoji šeima yra turtum šventovė, kuri priima Kristaus mokslą, juo gyvena ir jį skelbia aplinkai.

Po pamaldų didžiajam Uhuru parke popiežius privaliai susitiko su Kenijos respublikos prezidentu, vėliau aplankė Nairobi arkivyskupą kardinolą Otungą ir karmeličių seserų vienuolyną. Popietiniu metu Jonas Paulius II-sis nunciatūroje Nairobi prie-

NAUDINGĄ PATARIMĄ ĮGYVENDINK — SVEIKESNIS BOSI

OPERUOTINI TULŽIES PUSLĖS AKMENYS

Klausimas. Mano daug draugų turi skausmus laiku nuo laiko viduriuose. Gydytojai joms tvirtina, kad nuo tulžies pūslių akmenų. Jos bijo operuotis, nors gydytojai pataria.

Mano reikalas visai kitas: rasti tulžies pūsleje akmenys, bet aš neturiu jokių nusiskundimų. Man gydytojas irgi pataria operuotis. Kas man daryti — patarkite, mielas daktare. Ačiū.

Atsakymas. Klausyk savo gydytojo — operuokis, prieš tai atitinkamai pasiruošus operacijai. Nustok rūkyti, jei rūkai, numesk svorį, jei per riebi esi, nevartok menko maisto ir svaigalų. Niekas nežino, kada tylūs akmenys toje pūsleje pradės, kaip anas ugniakalnis, kalbėti. Tada nebus galima pastrengti operacijai — ją reikės paskubomis daryti. O tai esti suriši su didesne rizika. Niekas nežino, kada tie tylieji ims kalbėti. Todėl geriausia eiti mažiausiai pavojingu keliu — operuokis.

AUSRA • AUSRA

(1975-1977 • 1977-1978)

Redagavo JONAS DAINAUSKAS

Greta "L.K.B. Kronikos", rusų okupuotoje Lietuvoje eina, kad ir neregulariai, periodinis leidinis AUSRA, kuri informuoja apie kultūrinį ir politinį lietuvių genocidą.

AUSROS I ir II tomų turio 222 pusl. Išleido Akademines Šaltųjų leidykla. Kaina kiekvienos knygos su persiuntimu \$5.73. Užsakymus siųsti DRAUGO adresu. III gyv. pridėda 25 ct. valstybės mokesčių.

Lietuvos atsiminimai

★

Radio Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šėštadienį nuo 6 iki 8 val. popietis ir WEVD Station New York 1320 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKOBAŠ STUKAS

234 Summit Drive

Watson, N. J. 07008

TEL. — 783-8036 (201)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresą, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti nusiūdo. Nesuimamų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

mė krikščioniškųjų ir islamo religinių bendruomenių atstovus ir Kenijos bei kaimyninių kraštų vyskopus.

perinti kiaušiniai "atjaunintų" žmogų. Priešingai, daugiau yra pavojaus susirgti vėžio liga ir kitomis užkrečiamomis ligomis.

ATSIAUNINIMAS UŽPERINTU KIAUSINIU

Vokietijoje, ypač Bavarijoje, vis dar kai kur kalbama dėl atsiauninimo Girdi, reikia gerti per 9 dienas perintus kiaušinius, o juose užsimezgusio vėžio čiuko medžiaga.

Sužinoję gydytojai atkreipė į tai dėmesį. Jie paskelbė, kad medicinoje nėra duomenų, jog už-

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLANTIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

PLATINKITE "DRAUGĄ".

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penkt. 10-4; šeštadienį 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Tel. 283-4423, 373-5223, 336-5575

Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Sotietė ir dailiojo žodžio perdavėja Elena Blandytė Lietuvio sodyboje pa-
žymyje. Nuotr. M. Nagis

POLITINĖS GALIOS PATIKRINIMAS

Kas dešimt metų pagal JAV konstitucijos nuostatą vyksta gyventojų surašymas — cen-
zas. Šių metų pradžioje visi Amerikos gyventojai gavo vieno ar kitos rūšies anketas su klausimais, kuriuos reikėjo užpildyti iki balandžio 1 d. Iteiktai atitinkamoms įstaigoms. Statistikų apskaitinimui šiam surašymui buvo sunaudota 5000 tonų popieriaus ir 85 tonos juodo ar mėlyno rašalo. Buvo surinkti trys milijonai atsakymų, ir tai atėjo vienas milijonas dolerių. Tas viskas per ateinančią dešimtmetį sustiprins ar susilpnins Amerikos politikų pajėgumą spręsti savo aplinkoje vidaus gyvenimo, o kartais ir užsienio politikos reikalus. Kas dešimtmetį keičiasi paskirų valstijų gyventojų skaičius, taigi ir politinis svoris. Šiame, nors galutinis rezultatas tesužinosime tik 1981 m. pradžioje, pasikeičia valstijų pajėgumo požiūriu gana savotiškas. Gyventojų skaičių pakilo California, Texas ir Florida, gavusios po porą milijonų žmonių daugiau, negu ankščiau turėjo. Tuo tarpu sumažėjo tokios valstijos, kaip New York, Pennsylvania, Rhode Island ir District of Columbia. Šiuo metu atrodo, kad sumažėjo šios valstijos dėl kai kurių etninių grupių beveik masinio persikėlimo į kitas valstijas. Tai ypač žymiai palietė italų ir žydų kilmės amerikiečius, bet padidino portoriškių skaičių. Tačiau tai nepapildė prarasto svorio.

Gyventojų sumažėjimas ar padaugėjimas kaip kurios valstijos leidžia politikams ir ypač politinėms partijoms pamatyti, kur yra jų jėga, kaip pasiskirstę Atstovų rūmų reprezentacija, kaip turtinga yra ta ar kita valstija ir kaip ji gali atsiliepti ir federalinės valdžios interesams. New Yorko ir Pennsylvania valstijos, ilgai vaidinusios pagrindinį vaidmenį federaliniuose rinkimuose, jau perleidžia tą vaidmenį vakarinėms ir pietinėms valstijoms, kurios šiuo metu yra turtingesnės turimais resursais ir žmonėmis. Politikai to ir siekė šiuo gyventojų skaičiavimu.

Dėl žmonių surašymo — cenzo negalima daryti priekaištų valstybei ar valdžiai, kuri turi skaičiavimą prarasti. Tai yra reikalinga valstybei, kad ji žinotų, kiek ji turi gyventojų, ir kad galėtų savo gyventojų reikalus spręsti pagal jų skaičių. Žinomas yra cezario Augusto, Romos imperatoriaus, Kristaus gimimo laikais paskelbtas skaičiavimas, žinomas ir kitų kraštų, net Sovietų Sąjungos, daromi kad ir statistiniai skaičiavimai, nors iš jų negalima susidaryti tikro valstybės pajėgumo vaizdo. Juo labiau reikia tokio surašymo Amerikai, kuri nuolat auga, plečiasi naujai gimusiai ir naujai imigrantais. Net ir socialiniu atžvilgiu tai yra būtina, kad būtų galima matyti, koks skirtumas tarp senų — daugiau kaip 65 m. turinčių — pensininkų ir jaunų, kurie turi pagelbėti pensijas mokėti.

Amerika šiuo metu, apvaliu skaičium imant, turi 222 milijonus gyventojų. Bet šis gyventojų skaičiavimas jau dabar rodo, kad pensininkų amžiaus žmonių per pastaruosius 20 metų pakilo gerokai daugiau, negu yra jaunuolių, dar mokesčių nemokančių. Tai vadinamo

„zero-population“ — gimimų sumažėjimo rezultatas dėl įvairių priežasčių, ypač dėl laisvos gimimų kontrolės ir abortų legalizavimo.

Taip pat pakeitė sudėtį gyventojų, kurie išauga nelegaliose šeimose, būtent nevadusių motinų skaičiaus padidėjimas. Tai paaušo net iki 50% daugiau negu buvo 1970 m. O tie betvėvė vaikai sudaro valstybei didelių problemų tiek auklėjimo, tiek mokymo ar darbo požiūriu, tiek dar labiau kriminaliniais nusikaltimais. Kriminaliniai nusikaltimai taip pat nežmoniška pakilo, nors cenzas to ir neskaiciuoja. Tai skaičiuoja jau specialus statistikos biuras, ieškodamas priemonių kriminaliniams nusikaltimams pašalinti.

Skaičiavimas taip pat parodo, kad naujųjų imigrantų ir vadinamųjų etninių mažumų įtaka padidėjo, nes vieni ir kiti pradeda jausti saugumą tik didesniuose būriuose ir stipresnėse sąjungose. Lotynai ir Azijos ateiiviai dalinai net pakeitė Amerikos veidą.

Gal keičiausias šių metų gyventojų surašymo klausimas ne tautinės kilmės, bet tautinės praeities klausimas: „kas buvo mūsų protėviai“. Tas klausimas tėra tik ilgesiojoje formoje, kurią gavo maždaug 22% gyventojų. Seniau šiuo atžvilgiu klausimai būdavo pagal atskaitinčio anketa, jo tėvų gimimo vietą, tai yra siekdavo etniskumą iki antros kartos. Vėliau buvo galima įrašyti net ir senelių kilmę.

Šiame klausime, iš kur kilę tavo protėviai, jau sumažėjo kortas politiški, nes juk didžioji amerikiečių dalis yra iš įvairių tautybių mišinio. Jei tėvas lietuvis, o motina vokiečių, tai kuriai grupei priklausai atskaitinčio anketa? Gal ne vienai, o gal turi pasirinkimą. Bet politikai nori patirti, kokios tautinės grupės daugiausiai turi savo rinkimų distrikte, kokios jų pajamos, kiek jie gali paremti kandidatus į valdžios postus ir kiek valdžioje savo gyventojams atstovauja politikai turės rūpintis etninių grupių reikimu ar šelpimu.

Antras tikslas kaip rašo italų „Attenzione“, yra noras sužinoti, kiek ir kaip reikia skaičiais su atitinkama mažuma — etnine grupe, kuri yra susikonscentravusi vienoje vietoje. Jie nepaiso, kad tokia grupė gali būti plačiai išsisklaidžiusi ir turėti įtaką ir partijos rinkimus pirminiuose balsavimuose, juo labiau turi įtaką visuotiniuose rinkimuose.

Šis suktas klausimas, į kurį bus labai įvairūs atsakymai, etninių grupių politinį svorį nuvertina ir jų įtaką visuotiniuose požiūriu sumažina. Todėl etninės organizacijos turi savo narius išlaikyti geriau organizuotus ir paremti tuos kandidatus, kurie iš etninių grupių kilę ir prie jų prisipažįsta, nors jie yra tikri amerikiečiai, kaip ir daugelis mišrių šeimų ainių. Dėlto naivus ir netaktiškas grasymas, kad prezidento ar jo žmonos nedalyvavimas kokiame manifestacijoje gali atimti jam dešimt tūkstančių balsų. Nei lietuviai, nei kiti neturi tokios stiprios partinės organizacijos, kuri galėtų tiesiogiai paveikti partijų programas ar kandidatų užmojus. Savo pajėgumui įrodyti jie turi panaudoti tik savo kultūringą politikos supratimą. P.S.

sąjunga. Tačiau to meto aplinkybėmis Vytautas nesileido į derybas. Antrą kartą vainikavimu pasiūlymą Žigmantas išskėlė 1429 m. Jogaila iš karto palaidė Vytauto vainikavimosi projektą, bet netrukus, Lenkijos Ponų Tarybos spėjimas, pakeitė savo nusistatymą.

R. Jasas (iš paaiškinimų prie „Lietuvos metraščių“)

NORIMA SUNAIKINTI PABALTIEČIŲ INFORMACIJĄ

Laisvosios Europos ir Laisvės radijų likimas

Radio Free Europe and Radio Liberty (Laisvosios Europos ir Laisvės radijai) pradėjo savo darbą prieš 30 metų. RFE transliacijos pradėtos 1950 m. į 5 rytų Europos šalis. RL veikia nuo 1953 su transliacijomis į Sovietų Sąjungos respublikas. Programos transliuojamos 15 kalbų. Jauniausi RFE — RL nariai yra trys pabaltiečių redakcijos, savo darbą pradėjusios 1975 m. Estai, latviai ir lietuviai laukė 22 metus, nors prašymai įsteigti radijo programas pabaltiečių kalbomis atėdavo net iš okupuotų Pabaltijo valstybių. Pabaltiečių redakcijos yra vienos iš mažiausių tarnautųjų skaičium — 6 redakcijos nariai Miunchene ir vienas New Yorke. 4 dienas ruošiamos pusvalandinės programos, kurios per parą kartojamos 5 kartus. Savaitgaliais — penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį — ruošiamos dvi pusvalandžių programos, kartojamos du kartus. Programos įvairios: politika, religija, kultūra, pasaulinės žinios. Darbo daug, darbininkų mažai. Pavyzdžiui, lietuviškoji redakcija Miunchene gauna 24 užsienio lietuvių ir okupuotos Lietuvos laikraščius. Kada juos skaityti, nekaltant apie kitą periodinę spaudą ir net nesvajojant apie knygas?

Amerika nuo antrojo pasaulinio karo iki dabar nepripažįsta Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Pusmetiniame pranešime Amerikos komisijai, stebintičiai Helsinkio nuostatų vykdymą, prezidentas Carteris asmeniškai pakartojo Jungtinių Amerikos Valstybių nusistatymą nepripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tad kodėl šis Amerikos vadovų dažnai kartojamas

nusistatymas neatsispiria Amerikos išlaikomoje įstaigoje RFE — RL? Po didelių pastangų pabaltiečiai išsikovojo, kad gairėse būtų pažymėta, jog RL transliuoja į Sovietų Sąjungos respublikas ir Pabaltijo kraštus. Tačiau ir šį trupinį dažnai atima radijų veiklą prižiūrinti komisija — Board for International Broadcasting.

Pinigų kasmet skiria Amerikos kongresas. Šeštame metiniame BIB pranešime, datuotame 1980 m. sausio 31 d., rašoma: „Broadcasting in 6 East European languages and 15 languages of the Soviet Union“. Ar tai ne pabaltiečių diskriminavimas, kai pati Amerika teigia, kad Pabaltijo kraštai nepriklauso Tarybų Sąjungai? Jei tai būtų netiesyba, padaryta klaida, galima būtų numoti ranka. Bet tai tik regimasis ledo kalno viršūnė. Kodėl RFE — RL organizacinėje struktūroje pabaltiečiai yra dalis Sovietų Sąjungos tautybių skyriaus? O dabar, taupumo sumetimais dalį tarnautųjų norint perkelti iš Miuncheno į Ameriką, kodėl ruošiamasi atskirti pabaltiečius nuo kitų redakcijų? Ar tai ne pirmas žingsnis, rengiantis sulikviduoti pabaltiečių redakcijas, o gal ir visą RFE — RL, pavyzdžiui, sujungiant su Amerikos Balsu Washington?

Amerikos Balsas ir RFE — RL programos skiriasi savo paskirtimi: Amerikos Balsas yra Valstybės departamento propagandos organas, o RFE — RL yra nepriklausomas radijas Lietuviškųjų programų didesnę dalį sudaro lietuviškosios savilaidos skaitymas. Laisvės Radijo lietuviškosios programos yra vienintelės, kurios gali tiek savo laiko skirti pagrindinio spaudos skaitymui.

Ištisai skaitomi straipsniai iš „Aušros“, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“, „Perspektyvų“, „Pastogės“ ir kitų leidinių. Skaitoma ir Vakarus pasiekusi neperiodinė medžiaga: lietuviškosios Helsinkio nuostatų vykdymą stebintios grupės dokumentai ir kita.

Amerikos kongreso atstovų rūmų komisija (House Appropriations Committee) 1978 m. įpareigojo BIB iširti galimybes perkelti dalį (50%, 25%, 10%) radijo tarnautųjų iš Miuncheno į Ameriką ar kitas vietas, tuo sumažinant RFE — RL išlaidas, 1980 m. pasiekusias per 80 milijonų dolerių. Smarkiai pakilusių išlaidų kaltininkas — Amerikos dolerio vertės smukimas ir vokiškosios markės tvirtumas. Projektas perkelti 50% tarnautųjų (redakcijas ir pagalbinius skyrius) buvo atmestas.

Taip. Bet kai nusprendė paskirti pabaltiečius, tai šis principas nustojo galioti. Atmesti pasiūlymai perkelti rytų Europos kraštų redakcijas, rusų redakciją ar kitas Sovietų Sąjungos tautybių redakcijas. Po visų tyrimų BIB priėjo išvadą, kad pakankamai būtų sutautų ir radijo programos būtų praturtintos, jei iš apie 1050 Miunchene dirbančiųjų tarp 45 ir 60 būtų perkelta į JAV, o 15-20 į kitas Europos šalis, kur būtų galima pigiau išlaikyti. Naujausias projektas, kurį RFE — RL administracija pateikė BIB birželio 26 d. ir kurį BIB patvirtino pirmomis liepos dienomis, siūlo iš Miuncheno į Ameriką perkelti 9 administracinio ir techninio personalo tarnautojus, iš Miuncheno į JAV perkelti 34 redakcijų ir pagalbinių skyrių tarnautojus ir Londoną bei Vieną perkelti 3 redaktorius ir vieną

techniką. Iš viso perkelti 47 asmenys, jų tarpe 19 pabaltiečių redakcijų ir su jomis susijusio personalo narių.

Savo pranešime BIB rašo, kad vieno rytų Europos kraštų redakcijų nario išlaikymas Miunchene kasmet Amerikai kainuoja apie 48,000 dolerių ir metus. Sovietų Sąjungos redakcijų tarnautojų išlaikymas — per 46,000 dolerių. Tačiau paėmus perkelti numatytą 5 lietuvių, 5 estų ir 5 latvių išlaikymo vidurkį, matome, kad vieno Pabaltijo redakcijų nario išlaikymas Amerikai kainuoja apytiksliai 34,500 dolerių. Jei tikrai stengiamasi taupyti, kodėl nesiloma perkelti į Ameriką tuos, kurių išlaikymas Vakarų Vokietijoje yra trečdaliu ar daugiau brangesnis? Juk tuomet būtų galima sutaupyti atitinkamai daugiau. Pagaliau, kodėl nesiloma perkelti su programų ruošimu tiesiogiai nesusijusius skyrius — buhalterijos, tyrimų ar kitus?

Naujajame projekte, kurį RFE — RL administracija pasiūlė BIB, nors administracija tariamai kėlimui nepritaria, yra ir keistenybės. Pavyzdžiui, siūloma paskirti Kinijos reikalų tyrinėtoją Washington.

Ir vėl tas pats. Apie Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos reikalus yra būtina kuo greičiau iš informuoti tų kraštų klausytojus, o pabaltiečių reikalai sulyginami su Kinijos. (Programų į Kiniją RFE — RL visai netransliuoja.) Atsižvelgiant į naują politinę padėtį Afganistane ir Irane, nuspręsta tobulinti vidurio Azijos šalių kalbomis transliuojamų laidų kokybę.

Tačiau pabaltiečius, matyt, galima paauginti, net nemirskint. RFE — RL redakcijos yra suskirstytos į keturias grupes: jų demografinę, politinę svarbą: 1) rusai; 2) lenkai, rumunai, čekai, slovakai, vengrai, ukrainiečiai, bulgarai; 3) uzbekai, armėnai, gruzinai, azėrai, baltarusiai, totariai, baškirai, kazachai, lietuviai, latviai, estai; 4) tadžikai, turkmėnai, kirgizai. Ir tai, nors lietuviškosios periodinės ir vienkartinės savilaidos yra daugiau negu visoje Sovietų Sąjungoje. Pabaltiečiai buvo trečiojo grupės, bet ar šis numatomas perkėlimas nebūtų jų nustūmimas į paskutinę vietą? Pagaliau, kodėl neperkelti pabaltiečių į Ameriką? Tai, pirmiausia, padarytų neapskaičiuojamos žalos programų kokybei. Europinė tarnyba turi likti. Apie tai negali būti jokių kalbų. Koks būtų smūgis klausytojams: ameri-

kiečiai traukiasi iš Europos, ryšiams su Sovietais pablogėjus. Kiek nukentėtų tikimumas, jei, iš Amerikos transliuodami, turėtume klausytojams aiškinti, kad esame nepriklausomas radijas. Kuo būtų pakeisti veiksmingam darbui būtini ryšiai su Lietuva? Su kitomis redakcijomis? Su pagalbinais skyriais? Ar, pavyzdžiui, jūrininkas, kuris gali atplaukti į Hamburgą, galės atvykti į Ameriką? Tarkime konferenciją dar tik planavo, o lietuviškoji redakcija jau turėjo tezes, kurios ten buvo nagrinėtos. Europinė spauda ir aplinka labai svarbi programų paruošimui, net labiau negu kitoms, ypač RL redakcijoms. Ir pagaliau nebijokime pažūrėti tikrovei į akis: ar čia ne pirmas žingsnis, vedantis prie radijų panaikinimo? Pirmiausia perkelia pabaltiečius, tada jų pavyzdžiu kitas redakcijas, o dar vėliau — kam reikalingos dvi radijo stotys, transliuojančios iš tos pačios valstybės (JAV) į Pabaltiją, Siuntų Sąjungą, rytų Europą? Ir sujuos su Amerikos Balsu...

Ar ne ta kryptimi einama? BIB direktorius Gronouskis (John Gronouski) tai neigia. Savaime aišku. Tol neigs, kol padarys. O tada — šaukštai po pietų! Gal amerikiečiai galvoja, kad pabaltiečiai naivesni už kitus? Juk ir aklas mato kas iš to bus. O, net jei būtina būtų kūr nors kelti, kodėl pradadama nuo pabaltiečių? Kodėl ne nuo tokių, kurių perkėlimas nekenktų ir sutaptų radijų daugiausiai pinigų?

Norint padaryti pabaltiečių laidas veiksmingesnėmis, reikėtų ne perkelti jas į Ameriką, o praplėsti skyrius Miunchene ir New Yorke dviem ar trimis žmonėmis. Reikėtų užtikrinti, kad RFE — RL administracija nesielgtų su pabaltiečių redakcijomis kaip su kokia produkta — Pelene. Reikėtų sudaryti sąlygas, kad būtų galima rūpintis programų kokybe. Ar ne tai svarbiausia?

Pasiūlymas išskirti pabaltiečius iš Europos turėtų patenkinti Amerikos pabaltiečius labiau susirūpinti, kad RFE — RL organizacijoje pabaltiečių interesų būtų labiau paisyta. Šiuo reikalu reiktų rašyti laiskus: John A. Gronouski, Chairman, Rita E. Hauser, Frank Markoe, JR, Thomas Henry Quinn, Glenn W. Ferguson (Ex officio) President of RFE — RL, John S. Hayes (ex officio) ir Walter R. Roberts, Executive Director. Board for International Broadcasting Suite 430 1030 Fifteenth Street, N.W. Washington, D.C. 20005, Telefonas: (202) 254-8040

Artimųjų Rytų politikos klausimus Jeruzalėje aptariant. Iš k. Yigael Yarin, Izraelio min. pirmininko pavaduotojas (dabar einas ministerio pirmininko pareigas), Lincoln Caplin, JAV spec. asistentas energijos reikalams, kun. Jurgis Šarauskas, JAV Valstybės departamento asistentas politiniams reikalams ir Juan Vigil, specialus Darbo dpt-o asistentas

ANTRAS PASAULIS

ALOYZAS BARONAS

(Ištrauka iš to paties vardo humoristinio romano)

5

Tai žymiausio daktaro Tamo psichiatrinė, Tamo, kuris buvo daktaras, kunigas, bankininkas, policininkas, geradarys, tobulas biznierių ir kaip toks turėjo būti gudrus, apsvaustas, pramatas, duodas ir atimtas. Jis turėjo būti žmogus su šimtais gabumu, jei norėjo gyventi neidamas į kokią liejyklą ir ten kalti ar tirti pinti geležį. Ši įkyri banda gadinė nervus, bet ji buvo reikalinga ir įdomesnė negu karštas, tirpstantis metalas ar cinkuojamų skardų rūkštingasis, erzinantis kvapas.

Profesionalas Skripkus žinojo vieną, kad visos istorijos turi būti paremtos pinigų, kad anot Douglė, jei nėra pinigų, tai ir išminčius Tamas neisgelbės. Skripkus grįžo atgal į savo narvą su iš lauko storu dulkiniu sluoksniu apneštų, vakarais rudu popieriumi užtraukiamu langu ir ji momentai užpuolė liūdesys. Jam pasirodė, kad visi tie buvę metai ir karai buvo kažkur toli, lyg ne jo gyventi. Skripkus skubiai grįžo į Tamo mažąjį pasaulį ir pasakė: — Tėvai, dolerį pasilikau rytdienos darbui, užrašyk alaus butelį ant

knygos. — Tamas pradėjo rašyti naują Skripkaus gyvenimo romano puslapį.

Ryte Skripkus jautėsi pakenčiamai. Iš likusio dolerio ketvirtį panaudojo sveikatos pataisymui ir tramvajumi išvažiavo ieškoti darbo. Skardinių įpakavimo dėžių įmonė dirbo pustuzinis įvairių dženitorių. Jie nešiojo metalo atliekas, šlavė, rinko raštinės numestus popiergalius ir popierinius puodus, sukiojo perdegusias lemputes. Jie dirbo visur, kur reikėjo, juoda ir pusjuoda darbą. Jų visų dženitorių viršininkas buvo raudonasis ašis, senas ir, kad neprašytų darbo, mokąs gerti vyras. Jis čia tarnavo daugiau kaip dvidešimt metų, dabar projektavimo skyriuje jau dirbo jo sūnus inžinierius. Pažintis prasidėjo, kai ašis paklausė:

— Ar tu išgeri, Vincencius? Skripkus jau buvo patyręs, kad, išskyrus Tamo garbingą būstinę, kitur gerimas nebuvo per daug didelė dorybė, jei ir į kailį kirstų, neverta būtų prisipažinti, todėl jis keletą sekundžių galvojo ką atsakyti, bet ašis padėjo:

— Ja, atrodo, kad geri. Visi geria, tik darba reikia žiūrėti. Visi girtuoklius spaudžia, bet aš tai palaikau, nes jiems ir taip bėdų daugiau būna.

Sekmadienio vakarą pas Tamą buvo didelis balius. Šniras visą šeštadienį ir sekmadienio rytą mūrijo dvi garazo sienas. Kontraktorius jam išmokėjo penkisdešimt dolerių ir paleido mašina atvežęs prie Tamo alinės.

Dabar visiems, pinigų per velnią, — sušuko Šniras. Jis buvo vienplaukis, žili plaukai buvo užkrię ant kaktos. — Pinigų per velnią, Douglas, ko tau? Ignai, tu berašai viršila, šventas Juozapai, tegu velniai mane, jeigu aš jūsų nemylėčiau. Meilė ir entuziazmas liejosi, maišėsi su gėrimu.

— Baliaš šu triūbom, — sakė šveplis Kaziukas, — ašgerišu viskėmošon

Šniras buvo gera pradžia, paskui vieni rašė skolon, kiti krapštė paskutinius centus. Pirmadienio rytą Skripkus atsiduro lovoj prastu laiku. Jeigu pasi- maišytų kipšas, Skripkus už alaus butelį visokias sutartis pasirašytų. Visuose sąnariuose buvo justis įprastinis pogrėminis jausmas, kol išgirdo, kad jau atsikėlęs Tamas krato bauriai dvokiančias pelenines ir, piuvėnų pribarstęs, šluoja grindis. Prie durų stovėjo su pluošteliu pinigų saujoje Šniras:

— Šventas Juozapai, Skripka, rūpužė, kol eisi į darbą, atsigauk.

Dulkėms kylant nuo grindų, pro praviras duris aidėjo skubancio ir darbą ar dirbančio blaivaus pasaulio rytmetinis triukšmas, tačiau Tamas uždarė duris ir šiame pasauly jie liko trys. Žvilgtelėjęs į laikrodį Skripkus pašoko. Buvo išgėręs, atsigavęs.

Nors darbas nereikšmingas, kaip kažkada buvęs poligonas už tūkstančio mylių, bet šiandien mokojo algą ir Skripkus iš to regėjo, kaip laimės juosta, šviesiu brūkšniu perspaudinta, geltoną fabriką čeki.

— Šniūrai, tu paskolink pora dolerių, — paprašė Šnira.

— Pinigų per akis, imk, gerk, stumtelėjo trejetą dolerių, ir Skripkus, išėjęs pro duris, pavijo beneu- nantį autobusą. Seno kareivio nuotauka buvo labai pakili. Jis dabar galėjo mušti bet kokį prieša pasaulį, norėjo giedoti himną ir pasakyti prakalbą, jis beveik galėjo apkabinti tą amerikietį kareivį, kuris nelaisvėje guminio bato jam profesionalui kariui spyrė į užpakalį.

(Bus daugiau)

LFB STUDIJŲ IR POILSIO SAVAITĖ

Aktualios paskaitos. Jaunimo svarstybos. Koncertas su soliste Vita Polikaityte

Jau 24-tą kartą Lietuvių Fronto bičiulių sąjūdis šiam kontinento rengia studijų ir poilsio savaitę. Šių metų stovykla bus rugpjūčio 10 — 17 dienomis Dainavoje, Manchester, Michigan.

Tiek studijinė, tiek atostoginė — pramoginė programa bus įvairi. Atostogautojai turės progos išklausyti labai aktualią temą — "Sovietų veikla tautinėse grupėse JAV-se". Prelegentas — Emil Sveilis iš Philadelphia, lavių tautybės, United Press International korespondentas, buvęs Maskvoje ir Leningrade to agentūros atstovu, sovietų valdžios išvartas, yra plačiai susipažinęs su sovietų subversine veikla šiame krašte. Dr. Adolfas Damašius, vienas iš lietuvių rezistencijos prieš okupantus vadų, išstudijavęs ką tik naujai spaudoje pasirodžiusius dokumentus, išleistas knygas, atsiminimus, kalbės apie "Lietuvos valstybingumo idėją nacių dokumentų šviesoje".

Lietuvių Bendruomenės veikėjai: Krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublėnė, Clevelando apylinkės ilgametis pirmininkas Jurgis Malskis, Krašto valdybos socialinių reikalų vadovas dr. Antanas Butkus ir prof. dr. Vytautas Bieliauskas yra pakviesti pasisakyti LB aktualiausiems klausimams.

"Lietuvių katalikų jaunimo įnašas lietuvių išeivijos veikla" — simpoziumo temą pateikti jau čia mokslus baigęs jaunimas: Daina Kojelytė, dr. Saulius Girmas, Linas Kojelis ir kiti.

Apolinaras Bagdonas, visuomenininkas, žurnalistas, poetas, minint 200 metų Kristijono Donelaičio mirties sukaktį, kalbės apie mūsų didį kūrėją.

Lietuvių Fronto bičiuliai savo organizacinius reikalus aptars atskiruose posėdžiuose.

Iš stovyklos pramoginių dienotvarkės punktų išskirti: susipažinimo vakaras, trečiadienio iškilminga vakarienė prie ežero su šokiais, dainomis, stovyklos humoro laikraštis ir, aišku, užbaigiamasis koncertas rugpjūčio 16 d., šeštadienį, didžiojoje Dainavos salėje su jauna, kylančia dainos, šokių ir scenos menininke Vita Polikaityte iš Los Angeles ir rašytojas Anatolijus Kairys iš Chicago.

Keletas žodžių apie solistę ir jos koncertą. Vita Polikaitytė, iš-

didžiai pratęsia balsingųjų Polikaityčių šeimos (Dailės ir Antano Polikaityčių duktė) dainos tradicijas žymiai aukštesnėje skalėje ir grožio. Jos balso grožiu, vaidyba ir šokių gerėjosi didžiulės auditorijos šių metų birželio mėn. pabaigoje ir liepos pradžioje "Viva Europa" spektakliuose Clevelande ir Chicagoje ir anksčiau Los Angeles ir San Francisco.

Jaunoji solistė, vos 20 metų, ateina į meno pasaulį rimtai pasirošusi. Savo talentu, išvaizda ir pasiektais rezultatais stipriai prasišviečia į naujos kartos dainininkų viršūnes.

Vita studijuoja muziką ir lavina balsą UCLA universitete Los Angeles. Ten dainuoja moterų choro. Dalyvavo Operos West, Inc. "La Traviata" ir Los Angeles Lietuvių operos ansamblio "Gildandos" pastatymuose. Priklausė LA lietuvių mergaičių "Aguonėlių" sekstei. 1979 m. dalyvavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso talentų vakare Vokietijoje.

Jaunoji menininkė dainuoja, šoka bei moko šokius "Spindulio" šokių grupėje, kur, kaip vadovė, dalyvavo su ja ir šeštoje tautinių šokių šventėje Chicagoje, mokytojausia LA lietuvištinėje mokykloje, aktyviai veikia su studentais ateitininkais, gieda šv. Kazimiero parapijos choro, skambina pianinu.

LFB poilsio ir studijų savaitės koncerte Vita Polikaitytė išpildys Vyta. Bložės, J. Gaizausko, L. Šilelio, A. Aleksio, St. Simkaus, K. Kavecko, Benedetto Marcello, Franz Schuberto, B. Budriūno, G. Gudauskienės, O. Metrikienės, B. Dvariono ir I. Stepanausko kūrinius.

Jai akompanuos jos pusbrolis Vidas Nevarauskas, lietuvių Detoneto Dievo Apvaizdos parapijos vargonininkas, inžinerijos studentas, akordeonistas, sportininkas.

Studijų ir poilsio savaitę organizuoja LFB centro valdyba, kurią sudaro: pirm. inž. Juozas Ardys, Juozas Mikonis, dr. Rimas Šliažas, Jonas Vasaris, Vacys Rociūnas, Vincas Akelaitis ir Albertas Sušinskas.

Stovyklon kviečiami visi. Iš anksto prašoma registruotis skambinant Juozui Mikoniui, tel. (216) — 531 — 2190, ar rašant: 24526 Chardin Rd., Richmond Hts., Ohio 44143.

V. R.

TEISYBĖ IR MELAS APIE TANNENBERGO MŪSĮ

Vytauto pasirošimas didžiai kovai ir jo kariniai planai (3) ANTANAS GAULIA

Yra klaidinga galvoti, kad 1914 metų "Tannenbergas" mūsų neliečia. Tai didelė klaida. Šis Frogenau-Allenšteino mūšis mūsų liečia tiesiog ir artimai, net skaudžiai. Mažai kas žino, kad mūsų jaunimas ir pamokyti tautiečiai dar liepos mėnesį prieš karą gaisrą buvo mobilizuoti: didelė jų dalis, ypač karininkai, buvo pasiųsta į Rusijos gilumą, nes buvo laikomi neištikimais. Bet didžiausia eilinių kareivių dalis buvo padalinta tarp 1-sios ir 2-sios armijų. Į 2-ją armiją pakliuvo visa ta jaunomenė, kuri mokėsi Lenkijoje. Buvo laikomi rusų kariais. Kiek lietuvių karių buvo mobilizuota, Dievas nežino, bet mes žinome, kad jų buvo tūkstančiai ir tūkstančiai pirmoje ir antroje armijoje.

Ir štai Jean Maucle, prancūzų rašytojas ir žurnalistas, gana daug rašęs apie Lietuvą ir jos istoriją, nustebejo sako: "... 1915 metais Prancūzija atidavė reikšmingą pagarbą rusų armijoms, kurios užplūdos Rytprūsius su savo eskadronais priverstę priešą (vokiečius) kuriam laikui sustab-

dyti savo veržimąsi į Prancūziją". Ir toliau teigia: "...bet mažai kas žino, kad šie pirmieji puolimo eskadronai, kurių dėka iš dalies mums pavyko pirmas laimėjimus prieš Marnę, susidėjo daugiausia iš lietuvių kareivių". Ne pamirškime, kad jų įsiveržimo į Prūsų pasienį dėka aukščiausias štabas Berlyne, įsitikinęs, jog vakarų fronte viskas eina pagal numatytą planą ir jau būsiąs pasiekta Paryžius, perkėlė keletą korpusų į rytų frontą paremti 8-ajai armijai. Kai kuriems militaristų istorijos žinovams atrodo, kad tas perkėlimas susilpnino puolimo eigą link Prancūzijos, kai po to jau nebesiekė vokiečiams karas, kurį dėl tos priežasties pralaimėjo.

Tarp patekusių į belaisvę, apdriskę, alkanas, skurdais apvyniotomis kojomis, sužeistas ir purvinas, kartu su kitais tūkstančiais lietuvių belaisvių buvo vedamas į Vokietiją puskarininkis Jurgis Gaulia, šio straipsnio autorius, kurios užplūdos Rytprūsius su savo eskadronais priverstę priešą (vokiečius) kuriam laikui sustab-

Ona Jarašūnienė, žinoma klevele, atšventė savo 70-į gimtadienį. Ta proga iš Kalifornijos atskrido sūnus dr. Emanuelis su žmona Lilija ir dviem sūnais. Visi Jarašūnai yra uolūs "Draugo" skaitytojai.

Nuotr. Vl. Bacevičius

kai kuriuose rusų kariuomenės daliniuose buvo kalbama tik lietuviškai, sakydavo, kad kai kurie kareiviai, mobilizuoti iš kaimų ir greit apmokyti, visiškai rusiškai nesuprasdavo. Lengviau buvo su pašauktais iš miestų, kurie mokėjo lenkiškai.

Iš šių žodžių lietuvių, dalyvavusių rusų armijos eilėse, galima suprasti kiek lietuvių tame mūšyje krito užmuštų ar patekusių į belaisvę sužeistų. Jų buvo tiek daug, ypač po antrojo mūšio prie Mozūrų ežerų, kur Hindenburgui ir Ludendorffui pasisekė sumušti ir Nemuno armiją, t. y. Rennenkampfo 1-ąją armiją, kad visos lietuviškos, užsieny esančios pašalpus organizacijos mėgių no jiems suteikti šokių tokią pagalbą, o per šveicarijos studentų draugiją "Lituanija" buvo pasiųsta tiesiog maisto, drabužių ir vaistų. 1917 ir 1918 metais čia veikiantis biuras mėgino tarp šių belaisvių organizuoti lietuvių savanorių batalionus, bet, deja, negavo leidimo iš vokiečių griežto militarinio štabo.

Šie faktai rodo, kiek daug rusų nelaimė mus palietė ir kiek žalos mums padarė.

Dabar palyginkime ir pastebėsime, kokią didelį panašumą turi Vytauto Didžiojo laimėtas tikras Tannenbergas su aprašytu mūšiu.

Tas pats frontas, ta pati vieta ir vasaros metas. Tik skiria 504 metai. Bet didelis skirtumas buvo tas, kad Lietuvai arba, geriau sakant, Lietuvos imperijos didžiausiam valdovui Vytautui priklausė visa iniciatyva.

Karą pradėjo ordinas, jį paskelbdamas Lenkijai 1409 metais, puldamas ją rugpjūčio mėnesį. Su Lietuva jis mėgino vaidinti esąs taikio, kurį ir Vytautas Didysis vaidino laikais.

Prieš pradėdamas karo eigą aprašymą, grįžime prie metų arba 1408 metų. Į Kauną, Vytautui tarpininkaujant taikos konferencijoje, kur buvo sprendžiama, kam turi priklausyti Doryno žemės ir ypatingai Dresdeno karo tvirtovė su miesteliu, ordinas, mėginamas papirkti Vytautą, atvežė gausių dovanų, siekdamas jį atskirti nuo Jogailos. Tačiau Vytautas, eidamas trečiųjų teismo teisėjo pareigas (O. Urbanas), nepasidavė Ulricho von Jungingeno intrygoms ir liko turgau pusbrolio aliantu, ką aiškiai parodė, priskirdamas ginčijamas žemes ir miestus lenkam.

Ordinas ne tik nekrepė dėmesio į tos bylos rezultatus, bet atkeršydamas Vytautui sekančiais metais sulaukė ir pasisavino 20 baidokų (plokščių dugnu laivų) pilnų javų, kuriuos Jogaila pasiuntė Vytautui, nes Lietuvoje dėl sunkios ir lietingos vasaros trūko javų ir grėsė badas. Be to, kryžiuočiai reikalavo, kad Vytautas jiems grąžintų 250 kilminų žemaičių šeimų, kurios buvo prisiglaudusios Lietuvoje, kai po to imperatoriaus (didysis kunigaikštis) dėl diplomatinio sumetimų vėl perleido Zemaitiją Teutonų ordinui. Bet ordinui niekad nepavyko žemaičių numalšinti ir jie tik laukė progos vėl su kilti prieš okupantą. Be to, Vytautas negalvojo Zemaitijos atsisakyti ir tik laukė progos ją atsiimti. Tam proga atsirado 1409 metais, kai žemaičiai sukilė prieš ordiną. Taip pat pasitaikė ir kita proga, būtent lenkų nepasisekimas tu-

metų kare prieš ordiną, kuris lengvai įsiveržė į Lenkiją ir pėmė keletą lenkų tvirtovių ir pačią Dobrinę žemę. Jogaila tada suprato, kad lenkų kariuomenė ne tik nėra pasiruošusi karui, bet kad ji yra persipūsi ir negali išsilaikyti prieš gerai organizuotą, karingą ir drausmingą ordiną veidam kariuomenę, kurios profesija buvo kariauti.

Vengrijos karaliui tarpininkaujant, jis priėmė Ulricho von Jungingeno reikalavimus, kuo jam pavyko neleisti karo veiksmams toliau plėstis. Tai buvo ordino didelė klaida: nedavė reikšmingiausio smūgio lenkų kariuomenei kryžiuočiai padarė paliaubas, leisdami lenkam atsigauti. Jogaila tuojuo kreipėsi į Vytautą, o šis to tik ir laukė. Sekančiais metais jie, sujungę savo kariuomenes, pradėjo karą pagal savo taktiką.

Didysis ordino magistras galvojo klaidingai, kad sumušęs lenkus, kaip ir Rennenkampfas, ir kad, numalšinęs žemaičius, galės pulti Lietuvą, kurios kariuomenė, nors daug mažesnė, bet gerai Vytauto vedama, buvo drausminga ir karui pasiruošusi. Be to, Lietuvos imperatoriaus pasirodė esąs didelis strategas ir gabus planuotojas. Jis slaptai paskyrė kunigaikštį Rumbaudą Zemaitijos valdytoju, o šis gabus ir prityręs karvedys įsitvirtino visoje Zemaitijoje, Kryžiuočiai išsilaikė tikrai tvirtose pilyse. Iš tikrųjų jau buvo atviras karo stovis visoje Zemaitijoje. Kol vokiečiai buvo įsinarplioję ir karą su žemaičiais, Vytautas susitiko su Jogaila Lietuvos Brastos pilyje prie Būgo ir čia sudarė karo planą, kurį Jogaila ir jo šalininkai patvirtino ir priėmė.

"Planas buvo paruoštas menišdžiai ir meniškai vykdomas, ir tenka stebėtis, kaip jiems pasisekė pritaikyti visus, iš seno žinomus, karo meno principus, kuriuos 400 metų vėliau nusekė Napoleonas". (O. Urbanas, "Žalgirio Mūšis"). Prie šių pulkininko Oskaro Urbono žodžių reikia pridėti ne tik Napoleoną, bet ir kiti didelius generolus ir strategus, kaip pav. Ludendorffas.

Vytautas darė blefą, nuduodamas eisiąs kariauti prieš Maskvą ir jos aliantus rusus, bet iš tikrųjų jis jau 1410 metų pradžioje turėjo sutraukęs imperijos aliantus ir tik laukė Tochtamışo - Saladino, totorių chano. Kad p-

(Nukelta į 5 pusl.)

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas, balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Apylinkė 72-os ir Whipple. Labai švarus 2-jų miegamų mūrinis namas. Daug priedų. \$48,500. Skambint — 925-9250

SAVENINKAS PARDUODA 2-jų butų (po 3 didelius miegamus) namą. 1 blokas nuo šv. Kryžiaus ligoninės. \$77,000.00. Skambint — 434-0167.

MARQUETTE PARKE parduodamas 1½ aukšto mūr. namas arti 71-os. Arti parko. Skambint — 436-1096

5 Kambarių "ranch" stiliaus namas.

3 miegamieji, 2 vonios. Kilimai visuose kambariuose. Įrengtas rūšys. 2 maš. mūr. garažas. Šoninis įvažiavimas. Pletvakarių miesto dalis. Skambint 582-8274

NAUJA VIETA

Susitarti telefonu

Valdis Real Estate

2644 W. 69th Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Lietuviškas restoranas su namu ir įėjimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkiny.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

Perskaitykite "Draugą" duokite

kitiems pasiaskityti.

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4050 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5986

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Vytuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galiat kalbėti lietuviškai palikit pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudę savo ūgines ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Telef. — GA 4-8654

\$208½ West 95th Street

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ SKVETIMAI, PLODŲ PILIETIŠKOS PRASYMAI ir kitokie blaiviai.

Liaudies menas ir kirkas

"Drauge"

Dienraščio "Drauge" administracijoje galima pasidaryti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drožės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apelankykite į "Drauge" administraciją ir pasidarykite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

"Drauge" adresas: 4545 West

63rd St., Chicago, Ill. 60629.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

NUOMONAMA — FOR RENT

ISNUOM. kambarys tvarkingam vidutinio amžiaus vyrui. Galima naudotis visais patogumais. Skambint — 581-6698

ISNUOM. 5 kambarių butas 2-me aukšte. Suaugusiems. Marquette Parke. Naujai dažytas, nauji kilimai. Šaldytuvai, virinimui pečius. Skambint po 5 v. vak. 471-2239.

IEŠKO NUOMOTI

Pensininkui reikalingas miegamasis kamb. arba mažas apstatytas butas Marquette Parke apyl. Skambint prieš 9 val. ryto tel. 776-1928

NORIPIRKTI

AUKSAS? DEIMANTAI? SIDABRAS? MONETOS? SENENOS? Sužinokite kodėl CLAY moka daugiau.

TEL. — 585-6210

DEMESIO

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIA NORKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pigiai siunčiamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.

2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

TEL. — WA 5-2787

Amerikos Lietuvių

Ekonominė Veikla

Vincas Linlevičius

Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas 1980. 224 pusl.

Spaudė Morkuno spaustuvė.

Knygos kaina su persiuntimu \$8.85.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Illinois gyventojai pridėda 48 ct. valstyjos mokesčio.

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines kortelės.

Kreipkitės į "Drauge" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,

4545 W. 63rd St.,

Chicago, Ill. 60629

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Suredagavo

Juozapina Dauzvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido septintą leidimą šios populiarios virimo knygos. J. Dauzvardienė vėl patikslino ir pagrazino šią laidą naujais pataisymais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar mairčioms. Daugelis apdovanojo kitaučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukelusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiama.

Apimokoma skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraščiu, gi skelbtimui kal- vos visoms prieinamas.

Brazilijos lietuvių tautinių šokių "Nemuno" grupės dalyviai keliauja po JAV-bes ir Kanadoje. Čia matome juos Clevelande, prie DMNP parapijos mokyklos. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

KAZYS BARONAS,
Mūsų bendradarbis Vokietijoje

Lietuvos vokiečių kultūros ir žinių laikraštis "Die Raute — Rūta" vasaros nr. vedamąjį skiria 1944 m. birželio — liepos mėn. įvykiams, kada beveik 20 tūkst. Lietuvos vokiečių bėgo nuo besartinančio rusų fronto, ieškodami ramaus kampelio. Daug jų atsirado Tauragės apskr. kur buvo kasami apkasai ir pylimai. Vokiška propaganda šias "tvirtoves" laikė neįveikiamomis. Deja, liepos mėn. 13 d. užimamas Vilnius ir rugpjūčio mėn. 1 d. Kaunas. Bėgliai su vežimais pradėjo trauktis į vakarus, tačiau vėl vokiška propaganda šaukė, kad sovietai bus sulaukyti prie Nemuno, sudodant kartu jiems mirtiną smūgį. Deja, frontas ir čia lūžo. Bėgimas į vakarus vyko toliau. Ir kaip straipsnio autorius Albert Unger sako — tai buvo kelias į nežinią. Šį bėgimą, pažymi autorius, reikia priskaityti prie didžiausių Lietuvos vokiečių istorijos nelaimių.

Baigdamas autorius sako, kad ir po 36 m. šie įvykiai negali būti užmiršti, kadangi žuvę broliai bei seserys, palaidoti masinėse kapinėse, iki paskutinės minutės nežinojo, kodėl tas viskas įvyko. Tad ir Lietuvos vokiečiai turi nuolat klausyti, kodėl ir už ką jie turėjo susilaukti tokios baisios mirties.

Taip pat prie įdomesnių straipsnių reikia priskaityti buv. Kauno vokiečių gimnazijos abituriento kelionę į Lietuvą — Kauną ir Vilnių. Važiuojant autostrada iš Vilniaus į Kauną (ji vokiečiai apleido prieš 1939 m.) kovo mėn. gamtovaizdis yra gan liūdnas: sniegas dengia laukus, kur nekur pavasario saulutės pašildyti rudi žolės lapai.

Sunkiai atpažįstamas Kaunas ir jo priemiesčiai. Du palydovai, dar negimę jam apleidžiant Kauną, rodo svarbesnius pastatus,

TANNENBERGAS...

(Atkelta iš 4 psl.)

gąsdintų ordino sąjungininką, Vengrijos karalių Zigmantą, kuris, be to, turėjo Vokietijos imperiją savo globoje, taip kad karalius Zigmanto veiksmus sustabdė, nes pastebėjo jo pažadų melą ir neįtikimumą, prie Vengrijos sienos paliko mažą kariuomenės dalį, kuriai teko vaidinti didelį užsimojimą, kaip esančiai pagrindinėje karo zonoje. Tuo Vytautas laikinai sustabdė Zigmanto intrigas, o Vytautui to tik ir reikėjo — išgąsdinti ordino sąjungininką ir išvengti jo dalyvavimo sumanytame kare.

AUTO CLEANING SERVICE. Automobilai valomi iš vidaus ir iš lauko. Jūsų automobilis atrodys, vėl kaip naujas. Atvykite į A-I Auto Service, 5820 S. Damen arba skambinkite Tel. 476-4069

DAŽAU NAMUS

IS LAUKO IR IS VIDAUS

Darbas atlieku gražiai ir sąžiningai. Nemokamai apskaičiuoju.

JONAS KLEINAITIS

TEL. — 429-0772

katalikų Bažnyčios įtaka yra labai didelė.

Laisvės alėja — ne Stalino — nuo buv. vokiečių knygyno iki Jgulos bažnyčios yra pėsčiųjų zona. Atrodo, kad karas nedaug čia palietęs. Jo palydovai žinojo apie Metropolitį ir Kondrato kavinę, kuri šiandieną turi "Tulpės" vardą.

Tačiau labai pasikeitusios parodotuvės ir išorinė žmonių išvaizda: pilka, be jokio džiaugsmo veide. Vokiečiui atrodo, kad tai darbo, ypatingai karinės pramonės vaisiai. Prie visa to prisideda nuskuręs prekių išdėstymas krautuvėse bei ilgos pirkėjų eilės, išsėdintos net į gatvę.

Atvyksta Lietuvos vokiečiai į Vytauto prospektą (dabar Lenino) prie buv. vokiečių gimnazijos rūmų. Sunkų jam atpažinti savo buv. mokyklą: nėra pagrindinių durų nuo gatvės pusės (jos dabar nuo kiemo) ir pati aplinka labai pasikeitusi. Panaikintos katalikų ir evangelikų kapinės, palikę iš jų didelį parką. Iki pat buv. rusų gimnazijos. Su skaudančia širdimi jis dar žiūri į buv. tėvų namus, kuriuos yra apleidęs 1941, šančius, Tilmano fabriką, kareivines. Paskendęs prisiminimuose, jis nepastebėjęs, kaip atsiradęs ant Nemuno tilto Panemunėje ir vėl autostradoje į Vilnių.

Pasiremdama "Socialistiškąja Industrija" laikraščio pranešimu, "Die Raute" rašo, kad viena šeima perleido už vieną užsieniečių skarelę penkias ikonas, o kad čia numatomas turistinis centras. Kunigų seminarija "dirba", kaip sakoma Lietuvoje, o užsienių kompanijos reklama.

Sovietų laikraštis nerašo, kokias bausmės jiems buvo paskirta už liaudies nuosavybės keitimą, tačiau atkreipia dėmesį į besitartinčius olimpinis žaidimus ir atvykstančius užsieniečius, kuriems labai rūpės ikonos.

— Žmogus negimsta juokdriu, juo jį padaro gyvenimas.

Kaip paaiškėjo iš visuotinės apklausos, Didžiojoje Britanijoje kas ketvirtas anglas tiki, kad egzistuoja vampyrai, kas penktas — kad galima iššaukti mirusiųjų dvasias, keturi penktadaliai kiekvieną dieną skaito horoskopą. Tik 5 milijonai anglų (iš 56 milijonų) tvirtina esą neprietaringi.

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. Dr. Plk. Juozas Trečiokas

Mirė 1960 m. liepos 17 d.

Palikai mus dideliame liūdesy, mylimas vyresnysis, tėvas ir senelis.

Šv. Mišias už jo sielą atnašaus kun. B. Markaitis, SJ, Santa Monikoje, kun. dr. A. Olšauskas, Los Angeles, kun. dr. J. Prunskis, Chicagoje, ir kun. J. Žvirblis, Benton Harbor, Michigan.

Giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti jį savo maldose.

Nuliūdę: žmona, sūnus, marta, anūkės Irutė ir Rasytė, giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

A. A.
VIKTORIJA ULRICHIS
STEPANAUSKAITE

Mirė 1980 m. liepos 17 dieną Worcesterio Miesto ligoninėje.

Gimė Lietuvoje, Worcesterioje išgyveno 24 metus. Nuliūdime liko vyras Henrikas Ulrichis, sesuo Burdulienė Worcesterioje ir 3 seserys Lietuvoje.

Velionė dirbo šv. Vincento ligoninėje kaip gailėtingoji sesuo. Priklausė šv. Kazimiero parapijai.

Palaidota 1980 m. liepos 19 dieną iš šv. Kazimiero bažnyčios Notre Dame kapinėse.

Antanas Bušmanas

A. + A. Šarūnas "Leo" Zabarauskas

Gyveno Chicago, Illinois.

Mirė liepos 20 d., 1980 m., 7-tą val. ryto.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Velionis buvo sūnus a.a. Stasio ir a.a. Julijos.

Pasiliko dideliame nuliūdime seserys Julia Eglė Zabarauskas ir Kristina su vyru Edward Kazemek, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvoas antradienį, 4 val. popiet Phillips-Labanauskas koplyčioje, 3307 South Litanica Avenue.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 23 dieną. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atvydęs į šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugai ir pažįstami dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Seserys ir švogeris.

Laid. direkt. Phillips-Labanauskas, Tel. YA 7-3401.

Brangiai seseriai

A. + A.

IDAI BUDGINIENEI

iškeliauvus į Amžinybę, jos broliui EMILIUI SENKIUI ir JULYTEI, visai ŠEIMAI ir artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Irena ir Jonas Stručiai

JOHN A. DOMEIKIS, D.D.S.

Gyveno Burbank, Illinois.

Mirė liepos 19 d., 1980, 11:30 val. vak., sulaukęs 60 m. amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Margaret (Kramer), sūnus Richard, marta Carol, 2 dukterys Diane Weisenburger, zentas Jack, ir Carole Marciullonis, zentas Roy, 3 anūki Mary, Christina ir Richard, sesuo Estelle Bukowski su vyru Steve, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Don Varnas American Legion Post No. 986 ir šv. Vardo draugijai.

Kūnas pašarvotas Evans koplyčioje, 9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 23 d. Iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atvydęs į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugai ir pažįstami dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnus, dukterys, marta, zentas ir anūki.

Laid. direkt. Jonas Evans Jr. ir Stasys Evans. Tel. 422-2000 arba 737-9800.

A. + A. LISAI BLINSTRUBAITEI

mirus,

užjaučiame tėvelius BIRUTĘ ir ARONĄ BLINSTRUBUS, senelius EUGENIJĄ ir BRONIŲ BLINSTRUBUS ir kartu liūdime.

St. J. Smulkaičiai

ISIGYKITE ŠIĄ PLOKŠTELĘ

LASA LAIKO LASAI... Diriguoja komp. Julius Gaidelis (Brocktono mišrus choras) stereo
Malda už tėvynę, Tėviškės laukai, Zolė šydė, Ant kalno klevėla, Augo putinas, Plovė laukoj šėna ir kitos.

Gaunama "Drauge"

Kaina su persiuntimu \$6.50

P A D Ė K A

A. + A.

Adv. JONAS NAŠLIŪNAS

Mirė 1980 m. birželio 22 d. Paldotas birželio 25 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Sirdingai dėkojame šv. Mergelės Marijos parapijos kleb. kun. A. Zakarauskui už atnašavimą šv. Mišių, kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdus ačiū muz. A. Kalvaičiui už vargonavimą bažnyčioje.

Dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems dalyvavusiems laidotuvėse, aukojusiems šv. Mišioms, Liet. Dukterų draugijai. Dėkojame už pareiktas užuojautas ir gražias gėles, grabnešiams už paskutinį patarnavimą.

Labai ačiū laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę: GIMINĖS ir DRAUGAI.

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

